

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

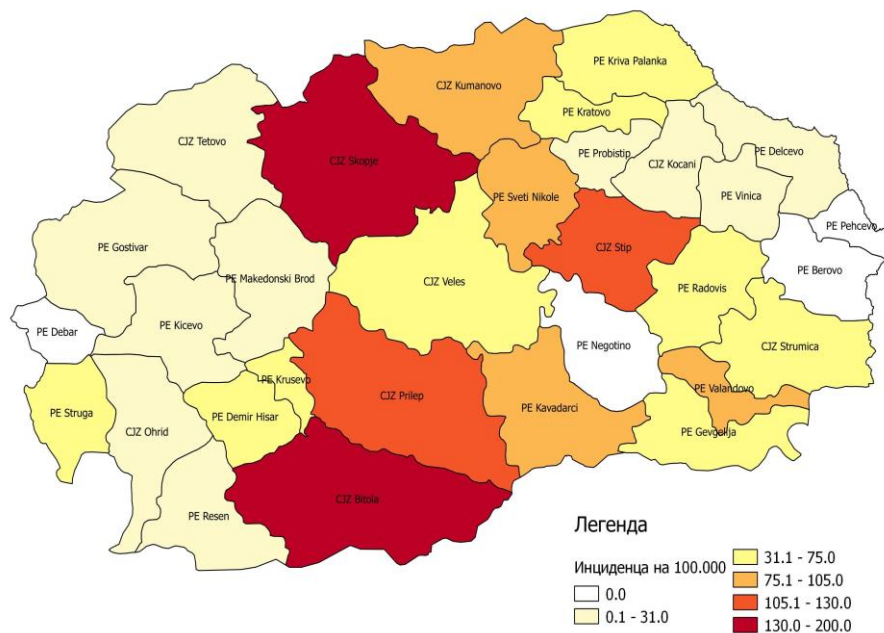
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **јануари 2016**

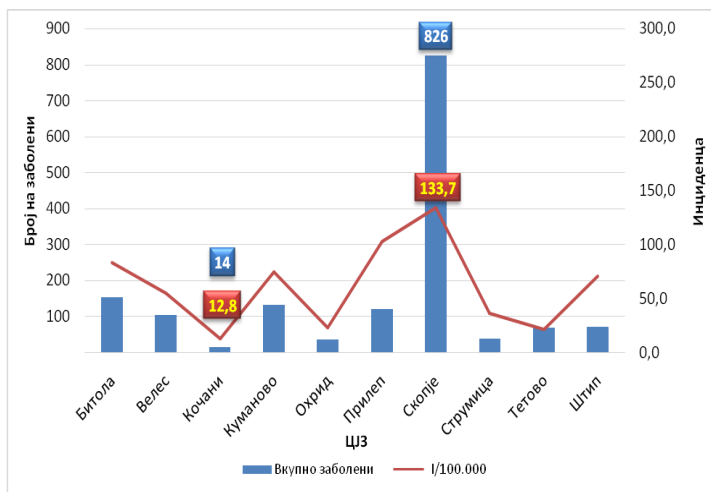
Скопје, 12.02.2016

Во текот на јануари 2016 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно **1.559 заболени лица** од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатитис Б и Ц) со вкупна инциденца од **75,3/100.000 жители**.

Во однос на претходниот месец декември 2015, регистрирано е намалување на бројот на заболени лица од акутни заразни заболувања кое изнесува 18,1%. Во споредба со месец јануари 2015 година се регистрира зголемување на бројот на пријавени заболени лица за 7,7%, додека во однос на аритметичката средина за петгодишниот период 2011–2015, постои намалување за 20,4%.

Во месец јануари, најголем број акутни заразни заболувања се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје (n=826 или 53,0%), а најмал во ЦЈЗ Кочани (n=14 или 0,9%). Нема пријавени заболени лица во ПЕ Пехчево, ПЕ Берово, ПЕ Неготино и ПЕ Дебар. Највисока инциденца е регистрирана на територијата на ЦЈЗ Скопје (133,7/100.000), а најниска во ЦЈЗ Кочани (12,8/100.000) (Графикон 1).

Графикон 1: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во јануари, 2016

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јануари учествуваат со 98,5% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат морбидитет од 74,2/100.000 жители (Табела 1).

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јануари, 2016

Заболување	Број	I/100.000
Овчи сипаници	830	40,1
Ентероколитиси	590	28,5
Шуга	31	1,5
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	27	1,3
Инфективна мононуклеоза	20	1,0
Скарлатина	11	0,5
Инфекции предизвикани од E. Colli	9	0,4
Инфекции со Хламидија	6	0,3
Вирусен хепатитис Б	6	0,3
Вирусен хепатитис Ц	5	0,2
ВКУПНО	1535	74,2

Првите две најчести заразни заболувања, учествуваат со 91,1% во вкупниот број на заболени, а со 92,5% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец јануари 2016 година.

Во текот на месец јануари, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **овчите сипаници**, со вкупно 830 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот тие учествуваат со 53,2%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања со 54,1%.

Во однос на претходниот месец декември 2015 бројот на заболени од овчи сипаници е намален за 6,3%. Споредено со просечниот број на заболени за периодот 2011–2015 во истиот месец, се регистрира намалување од 8,6%. Во однос на месец јануари 2015 постои зголемување од 59,6%.

На **второ место** по број на регистрирани заболени во месец јануари се **ентероколитите** (n=590), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 37,8%, а во групата на десет најчести заразни заболувања со 38,4%.

Во однос на претходниот месец декември 2015, се регистрира намален број на заболени лица од ентероколити за 22,2%. Споредено со месец јануари 2015 година, како и со просекот за периодот 2011-2015, се регистрира намалување од 13,2% односно 24,9%.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од пријавените заболувања во јануари припаѓаат на групата капкови заразни заболувања (n=864) со инциденца од 41,8/100.000 и чинат 55,4% од заболениите (Графикон 2).

Од нив, најголем процент чинат пријавите за овчи сипаници со 96,1% (n=830, I=40,2/100.000). Регистрирани се и 20 случаи на инфективна мононуклеоза (2,3%; I=1,0/100,000), како и 11 случаи на скарлатина (1,3%; I=0,5/100,000). Во оваа група се пријавени и 3 случаи на заразни заушки.

На второ место во јануари е групата на **цревни заразни заболувања**. Пријавени се 632 заболени (40,5%) со I=30,5/100.000 жители (Графикон 2). Од нив, најголем процент (93,4%) и број (n=590; I=28,6/100.000) се ентероколитите. На второ место се бактериските алиментарни инфекции и интоксикации кои учествуваат со 4,3% (n=27; I=1,3/100.000). Пријавени се и 9 случаи на инфекции предизвикани од E. Coli, 4 случаи на салмонелози и по еден случај на вирусен хепатит А и џардијаза.

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во месец јануари, се регистрирани 53 случаи (3,4%, I=2,6/100.000). Од нив, најбројни (n=31, 58,5%) се случаите на шуга со I=1,5/100.000, а регистрирани се и 6 случаи на вирусен хепатит Б, 5 случаи на вирусен хепатит Ц, по 4 случаи на неодреден вирусен хепатит и вирусен енцефалитис, 2 случаи на бактериски менингит и еден случај на вирусен менингитис.

Зоонозите како група во месец јануари се регистрираат со вкупно 3 заболени лица (0,2%; I=0,1/100.000). Регистрирани се 2 случаи на ехинококоза и еден случај на бруцелоза и (Табела 1 - Прилог).

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

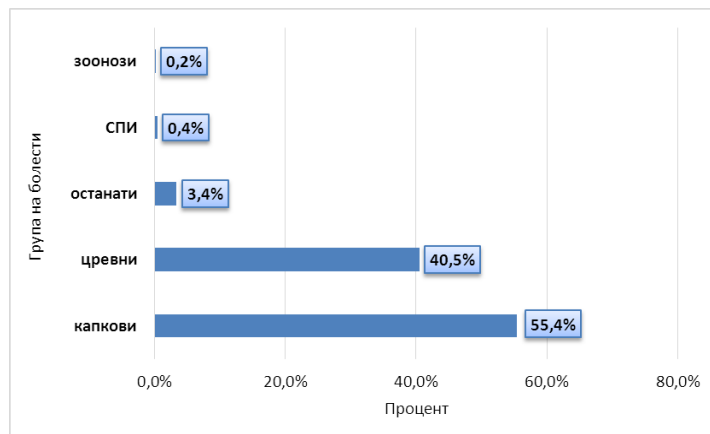
Во текот на месец јануари 2016, пријавен е еден нов случај на ХИВ позитивно лице. Се работи за машко лице од Скопје, кое припаѓа на возрасната група од 30-39 години.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 31.01.2016), кумулативниот број на лица со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2016, изнесува **276**:

- лица болни од СИДА - **170**
- ХИВ позитивни лица - **106**
- починати лица - **80**, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - **196**.

Во однос на другите **сексуално преносливи инфекции**, во текот на јануари се пријавени 6 случаи на инфекции предизвикани од хламидија и еден случај на гонореа (Графикон 2, Табела 3 - Прилог).

Графикон 2: Структура на заболени по групи на заболувања во јануари, 2016

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Регистрирани се вкупно 9 лица (I=0,43/100.000) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Регистрирани се 6 лица со вирусен хепатит Б кои согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација, истите не се вакцинирани.

Во јануари, пријавени се и 3 случаи со заразни заушки. Во однос на вакциналниот статус на заболениите едно лице е комплетно вакцинирано, едно е невакцинирано, а за едно нема податок. Кај трите случаи, болеста е утврдена клинички.

Епидемии

Во јануари 2016 година до ИЈЗ не е пристигната пријава за епидемија на заразна болест.

Смртни случаи

Во текот на месец јануари, до ИЈЗ е пријавен еден **смртен случај** (вирусен хепатит Ц). Се работи за тримесечно дете од Битола кое починало на Одделот за интензивна нега и терапија при Клиниката за детски болести – Скопје, на 30.01.2016 година. Починатото дете е родено од HCV позитивна мајка.

ГРИП

Согласно извештајот на FluNewsEurope, за состојбата со грип во сезоната 2015/2016 во Европа, активноста на вирусот е зголемена. Influenza A(H1N1)pdm09 и понатаму е доминантен подтип уште од почетокот на сезоната. Доминацијата на A(H1N1)pdm09 кореспондира со зголемениот број на случаи на тешка акутна респираторна инфекција (SARI), претежно кај лица на возраст од 15-64 години. Досега типизираните вируси оваа сезона се генетски слични на соевите кои се препорачани за вклучување во вакцината за северната хемисфера за оваа сезона.

Во текот на месец јануари во Република Македонија се регистрирани вкупно 3.632 случаи на грип/заболувања слични на грип, со инциденца 175,5/100.000 жители. Најголем број на заболени се пријавени од ЦЈЗ Струмица (603), ЦЈЗ Куманово (423) и ЦЈЗ Прилеп (376). Највисока инциденца е забележана во ПЕ Свети Николе - I=1.179,8/100.000 жители и ПЕ Кратово (1.003,2/100.000 жители).

Од почетокот на сезоната пријавени се вкупно 4.880 заболени лица (I=235,8/100.000). Од нив, најголем број се пријавени од ЦЈЗ Струмица (678), ЦЈЗ Куманово (647) и ЦЈЗ Прилеп (614). Највисока кумулативна инциденца е забележана во ПЕ Свети Николе и изнесува 1.179,8/100.000, а висока кумулативна инциденца е регистрирана и во ПЕ Кратово (1.065,9/100.000).

Најголем број на заболени се пријавени во возрастната група од 15-64 години – 3.624 случаи или 74,3% од вкупниот број оваа сезона. Најголема кумулативна инциденца од 274,4/100.000 се регистрира кај децата на возраст од 5-14 години.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ од почетокот на сезоната 2015/2016 пристигнати се вкупно 45 биолошки материјали од здравствени установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти, од кои 3 се позитивни на присуство на вирусот на грип (2 Influenza A – нетипизиран и Influenza B).

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните *Пријави за изолиран-доказан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици* пристигнати во ИЈЗ во текот на месец јануари, 2016 година (n=285).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 9 Центри за јавно здравје и 4 Подрачни единици.

Во најголем број и процент регистрирани се пријави за докажан микробиолошки причинител од ЦЈЗ Скопје (n=152 или 53,3%), ЦЈЗ Куманово (n=46 или 16,1%) и ЦЈЗ Битола (25 или 8,8%).

Од регистрираните пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/ изолирани причинители во јануари се *Rota Virus* (n=55, 19,3%), *Chlamydia trachomatis* (n=42, 14,7%) и *Escherichia coli*, ESBL (n=25, 8,8%) (Табела 4 - Прилог).

Кузмановска Г., Алексоски Б., Караџовски Ж., Ставридис К., Миќиќ В., Кочински Д., Балажи Л., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Синани Ф., Исмани М.